

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

21.02.2022 nr. 04/1657

La nr. 202 din 02.02.2022

Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuala

Urmare a examinării proiectului de Lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 521/AGEPI/2021), prezentat repetat spre expertiză juridică, relevăm următoarele.

În clauza de armonizare atenționăm că nu a fost indicată sursa publicării Directivei 2014/26/CE.

La art. 1 reiterăm necesitatea excluderii alin. (3) atât din considerentele menționate în avizul anterior al Ministerului Justiției, cât și ținând cont de caracterul actului normativ și clasificarea normelor juridice, statuate la art. 4 și art. 5 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*.

La art. 3:

reiterăm la noțiunea de „autor” că textul „În cazurile expres prevăzute de lege, pot beneficia de protecția acordată autorului persoanele juridice și persoanele fizice, altele decât autorul” urmează a fi separat de noțiunea de „autor”, din motivul că cele descrise se referă la titularul de drepturi. În acest sens, menționăm că norma respectivă a fost preluată într-un mod incorect de la art. 3 al *Legii României nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe*, care reglementează în alineate separate calitatea/noțiunea de autor și cine poate beneficia de protecția acordată autorului (ceilalți subiecți ai dreptului de autor). Mai mult decât atât, în calitate de autor poate fi doar o persoană fizică/persoane fizice;

la noțiunea de „exemplar în format accesibil” cuvântul „handicapurile” se va substitui cu cuvântul „dizabilitățile”, în scopul ajustării terminologiei utilizate conform legislației naționale relevante. Observația este valabilă și pentru noțiunea de „persoana beneficiară” la lit. b) și lit. c) și art. 57 alin. (1) lit. b), unde cuvântul „handicap” se va substitui cu cuvântul „dizabilitate”;

la noțiunea „informații relevante și necesare” nu este clară referința la art. 63, care stabilește răspunderea pentru actele neautorizate;

la noțiunea de „operă sau alt obiect al protecției” în mod repetat atenționăm că textul „sau alt obiect al protecției” este excedent în cazul definirii operei în sensul legii. Mai mult, argumentarea că astfel de noțiune se regăsește la art. 2 din *Directiva (UE) 2017/1564* nu este relevantă în cazul dat, întrucât această directivă urmărește armonizarea mai aprofundată a dreptului Uniunii aplicabil dreptului de autor și

drepturilor conexe în cadrul pieței interne, prin instituirea de norme privind utilizarea anumitor opere și a altor obiecte ale protecției fără autorizarea titularilor de drepturi, în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate. Prin urmare, noțiunea preluată din directivă este definită în sensul obiectului de reglementare al directivei și nu poate fi atribuită noțiunii generale de operă.

La **art. 4 alin. (1)**, în scopul corelării normei de la lit. k), conform căreia Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare - AGEPI) „efectuează controale anuale și speciale privind activitatea organizațiilor de gestiune colectivă și structurilor comune de colectare,” cu prevederile art. 7 alin. (2) lit. s) din *Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală*, care prescrie că AGEPI „s) avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe”, se propune comasarea acesteia cu lit. n) și redarea în felul următor: „k) supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă și structurilor comune de colectare, inclusiv prin efectuarea controalelor anuale și speciale asupra activității acestora;”;

Vis-a-vis de **art. 8 la lit. g)** se vor exclude cuvintele „și altele asemenea”, deoarece sunt pasibile interpretării și pot crea confuzii la aplicarea normei prescrise.

La **art. 10**, reiterăm necesitatea revizuirii prescripției de la **alin. (5)** prin prisma esenței/conținutului drepturilor morale, care sunt imprescriptibile și nu pot face obiectul vreunei renunțări sau înstrăinări (observația valabilă și pentru **art. 41 alin. (2)** din proiect).

Reamintim că în literatura de specialitate, atunci când se referă la caracterul universal al transmisiunii succesoriale prin interpretarea art. 2162 din *Codul civil*, se are în vedere că obiect al transmisiunii succesoriale este patrimoniul care aparține defunctului privit ca o totalitate de drepturi și obligații cu valoare economică, iar pentru concretizare se menționează că nu se transmit prin moștenire drepturile și obligațiile nepatrimoniale, precum și drepturile patrimoniale care au un caracter personal, adică se sting la moartea titularului lor (dreptul la pensie, renta viageră etc). În context, se consideră că transmisiunea drepturilor morale de autor pentru cauză de moarte nu se poate realiza prin intermediul instituției succesiunii, deoarece comportă unele particularități care impun atribuirea unui regim juridic deosebit de cel al dreptului comun care poate fi doar încorporat în instituția succesiunii.

La **art. 28 alin. (3)** cuvintele „din prezentul articol” se vor exclude, ca fiind excedente, ținând cont de prevederile art. 55 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017* (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect (spre exemplu, art. 60 alin. (3), art. 96 alin. (3)).

Adițional la **Secțiunea a 2-a din Capitolul V** „Autorizarea utilizării operelor și altor obiecte protejate” (**art. 31-32**), nu este clară esența acordului de utilizare și diferența acestuia de contractul de licență, precum și motivul stabilirii acordării dreptului de utilizare a operelor prin încheierea unui contract de licență doar organizațiilor de gestiune colectivă, pe când acesta reprezintă dreptul/prerogativa titularului dreptului asupra obiectului de proprietate intelectuală (a se vedea art. 476 din

Codul civil). Mai mult, pornind de la intenția autorului proiectului, opinăm pentru inversarea definiției acestor așa numitor autorizări. În context, urmează de revăzut reglementările privind acordul de utilizare în raport cu cele privind contractul de licență, fiind necesară o argumentare suplimentară în acest sens.

În aceeași ordine de idei, reiterăm că în denumirea **Capitolului VI**, precum și a **Secțiunii a 2-a din același capitol**, urmează a fi revizuit textul „contractele de exploatare ale autorilor și interpreților”, inclusiv din punct de vedere redacțional, întrucât la prima vedere această formulă creează impresia că este vorba de exploatarea autorilor și interpreților.

La **art. 33 alin. (8)** cuvântul „realmente” se va exclude, nefiind specific limbajului unui act normativ.

La **art. 39 alin. (1) lit. a)** se propune de completat cu textul „conform dispozițiilor contractuale”, în vederea precizării normei.

La **art. 41 alin. (1)** se va revizui textul „inclusiv live” în raport cu textul „fixate sonor”, fiindcă nu este clară deosibirea acestora, plus expresia „live” nu este specifică limbajului unui act normativ. În cazul în care există diferența între termenele menționate, se propune la alin. (1) înainte de cuvântul „fixate” de completat cu cuvântul „inclusiv”, iar cuvintele „inclusiv live” de exclus.

Dat fiind faptul că **alineatele (5)-(9) din art. 46** se referă la drepturile privind remunerația suplimentară se propune de completat denumirea articolului în acest sens (spre exemplu, cu textul „și dreptul la remunerație suplimentară”), în scopul precizării și întitlării exacte a prescripției normative.

În vederea expunerii dispozițiilor de conținut într-o succesiune logică, conform rigorilor statuate la **art. 46 alin. (3) din Legea nr. 100/2017**, reiterăm recomandarea privind plasarea **Capitolului VIII** privind bazele de date până la reglementările privind drepturile conexe, întrucât bazele de date sunt opere protejate prin dreptul de autor (a se vedea **art. 7 alin. (2) lit. m) din Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe**, precum și **art. 7 alin. (1) lit. m) din proiect**). Astfel, capitolul respectiv ar putea urma după Capitolul IV privind programele pentru calculator.

La **art. 48 alin. (5)** prima propoziție după cuvântul „măsurii” se propune de completat cu cuvântul „legale”, în scopul precizării normei.

În mod repetat atenționăm că **art. 53** urmează a fi revizuit prin prisma **art. 2609 alin. (5) din Codul civil**, în temeiul căruia cetățenilor străini și apatrizilor se acordă, pe teritoriul Republicii Moldova, regim național în ceea ce privește drepturile de autor și drepturile de proprietate intelectuală. Totodată, la argumentarea autorului din sinteză proiectului privind transpunerea **art. 11 alin. (1) din Directiva 96/9/CE** semnalăm că această normă comunitară prescrie beneficiarii protecției prin dreptul *sui generis*, dar nu cei asupra cărora nu se aplică această protecție, potrivit căreia „Dreptul prevăzut la articolul 7 se aplică bazelor de date al căror producător sau titular al dreptului este resortisant al unui stat membru sau își are domiciliul pe teritoriul Comunității.”. Prin urmare, autorul proiectului a transpus norma comunitară în sens invers și necesită a fi revizuită din considerentele menționate supra, inclusiv prin ajustarea denumirii articolului cu conținutul acestuia.

La **art. 59 alin. (1) lit. d)** textul „lit. (a)-(c)” se va substitui cu textul „lit. a)-c)”, ținând cont de prevederile art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017*.

La **art. 62 alin. (2)-(3)** și **art. 63** termenul „autorizație” se va ajusta terminologiei utilizate la art. 31 din proiect, inclusiv în temeiul observațiilor menționate supra la art. 31 (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).

Privitor la **art. 66 alin. (4)** urmează a fi revizuită expresia „analize umane”, nefiind clară semnificația acesteia în context.

În vederea rectificării referințelor normative, la **art. 70 alin. (3)** referința la „alin. (1)” urmează a fi substituită cu referința la „alin. (2)”, în care sunt prescrise categoriile de drepturi, la **art. 71 alin. (9)** textul „alin. (7)” se va substitui cu textul „alin. (8)”, iar la **art. 78 alin. (4)** textul „alin. (4)” se va substitui cu textul „alin. (3)”.

La **art. 79 alin. (7)**, potrivit căruia „Organizațiile de radiodifuziune și televiziune străine pentru furnizarea servicii transfrontaliere de difuzare prin satelit către clienții din Republica Moldova trebuie să dobândească drepturi în Republica Moldova.” urmează de exclus, deoarece depășește limitele reglementării ale articolului dat și are un conținut ambiguu.

Cu referire la **art. 84**:

la **alin. (1) lit. h)** textul „Repertoriul se depune în regim de bază de date, protejat potrivit legii, în format scris și electronic, stabilit prin ordin al directorului general al AGEPI” prezintă neclaritate vis-a-vis de corectitudinea depunerii repertoriului în regim de bază de date, precum și posibilitatea tehnică de a depune în regim de bază de date a repertoriului, mai ales în format scris;

dat fiind faptul că la alin. (2) nu sunt specificate expres informațiile respective, la **alin. (3)** se propune după cuvântul „informațiile” substituirea cuvintelor „specificate la” cu cuvântul „conform”.

La **art. 88 alin. (7)**:

de corelat prevederile literelor k) și l), întrucât la lit. k) este prescris că Adunarea generală decide alegerea și revocarea cenzorului sau, după caz, a Comisiei de cenzori, iar la lit. l) - numirea și eliberarea din funcție a persoanei/persoanelor indicate la art. 90, care conține reglementări referitoare la cenzorul și Comisia de cenzori a organizației de gestiune colectivă;

la lit. n) după cuvântul „înființării” se va completa cu cuvintele „sucursalelor și a”, ținând cont de prevederile art. 18 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale*.

Privitor la **art. 103 alin. (10)** cuvântul „administrativă” se va substitui cu cuvântul „contravențională”, conform prevederilor legale relevante referitoare la răspundere.

Cu referire la **art. 107 alin. (1) lit. c)**, reiterăm necesitatea revizuirii măsurii de suspendare a activității organizației de gestiune colectivă în raport cu faptele menționate. Sub acest aspect se va ține cont și de prevederile art. 16 alin. (4) din *Legea nr. 86/2020*, în temeiul cărora „Suspendarea activității organizației necomerciale poate fi dispusă doar dacă această măsură este necesară într-o societate democratică”. Totodată, atenționăm vis-a-vis de referința la art. 89 că acesta nu mai conține alin. (6).

La art. 110 alin. (3) urmează de ajustat din punct de vedere redacțional (corelarea la plural a verbelor folosite).

La art. 114 în mod repetat atenționăm că prescripțiile alin. (2), conform cărora „Prin „intermediari”, în sensul indicat la alin. (1) se înțelege furnizorii de acces care doar oferă utilizatorilor acces la Internet, fără a oferi alte servicii precum e-mail, FTP sau servicii de partajare a fișierelor sau exercitarea vreunui control, de jure sau de facto, asupra serviciilor pe care utilizatorii le folosesc” poartă caracter limitativ, referindu-se numai la furnizorii de acces care doar oferă utilizatorilor acces la Internet. La argumentul autorului din sinteză precum că aceste reglementări asigură transpunerea art. 8 alin. (3) din *Directiva 2001/29/CE*, menționăm că potrivit normei comunitare „(3) Statele membre trebuie să asigure că titularii de drepturi pot solicita ca o ordonanță președințială să fie pronunțată împotriva intermediarilor ale căror servicii sunt folosite de către terți pentru a contraface dreptul de autor sau un drept conex.”, nefiind dată însuși definiția intermediarilor, mai ales în sensul propus de autor.

La art. 122 reiterăm că la alin. (3) urmează a fi indicată sursa publicării *Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe*, propuse spre abrogare, conform formatului: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 191-193, art. 630)”.

Secretar de stat

Veronica MIHAILOV-MORARU

Digitally signed by Mihailov-Moraru Veronica
Date: 2022.02.24 17:36:59 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

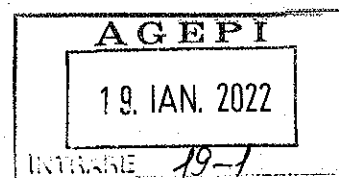

**MINISTERUL JUSTITIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

19.01.2022 nr. 04/587

Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală

Cancelaria de Stat

Cu referire la adresa Cancelariei de Stat nr. 18-23-412-9437 din 25.11.2021, ce vizează examinarea *proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 521/AGEPI/2021)*, comunicăm următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul este elaborat întru necesitatea armonizării prevederilor legislației din acest domeniu la reglementările acquis-ului comunitar relevant, având menirea de a oferi un grad ridicat de protecție autorilor și titularilor de drepturi de autor și conexe, prin instituirea unui cadru legal care oferă posibilitatea valorificării operelor și altor obiecte protejate de aceste drepturi, de a stabili un mecanism clar de colectare, repartizare și achitare a remunerației de către organizațiile de gestiune colectivă și responsabilizarea tuturor părților implicate în acest proces, precum și de a spori gradul de transparență în activitatea organizațiilor de gestiune colectivă.

Astfel, prin proiectul Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe se propun a se reglementa următoarele aspecte importante:

- cadrul juridic aplicabil dreptului de autor și drepturilor conexe;
- atribuțiile Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) în domeniul dreptului de autor și drepturilor conexe;
- condițiile de protecție a operelor și obiectelor drepturilor conexe;
- excepțiile și limitările exercitării dreptului de autor și drepturilor conexe;
- instituirea normelor privind utilizarea anumitor opere și a altor obiecte ale protecției fără autorizarea titularilor de drepturi și fără plata vreunei remunerații, în beneficiul persoanelor nevăzătoare, cu deficiențe de vedere sau cu dificultăți de citire a materialelor imprimate;
- revizuirea sistemului de gestiune a dreptului de autor și a drepturilor conexe prin asigurarea transpunerii parțiale a Directivei 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă;
- gestiunea drepturilor de autor și a drepturilor conexe; statutul organizațiilor de gestiune colectivă; transparența activității organizațiilor de gestiune colectivă și Raportul anual de transparență; regulile în baza cărora se exercită gestiunea colectivă; comisionul de gestiune colectivă; stabilirea tarifelor conform metodologiilor negociate; colectorul și structura comună de colectare; drepturile și obligațiile utilizatorilor; controlul activității organizațiilor de gestiune colectivă;

- abrogarea *Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe* la data intrării în vigoare a legii propuse.

În contextul examinării proiectului, la definitivarea acestuia se vor lua în considerare următoarele aspecte atât de ordin conceptual, cât și privind respectarea rigorilor tehnicii legislative:

În clauza de armonizare se vor rectifica sursele oficiale de publicare a actelor europene, în special a *Directivei 96/9/CE*, *Directivei 2001/29/CE*, *Directivei 2011/77/CE*, *Directivei 2014/26/CE*, *Directivei (UE) 2017/1564*, *Directivei (UE) 2019/790*. Totodată, din denumirea *Directivei 2004/48/CE* se va omite cuvântul „asigurarea”.

La art. 1 alin. (3), potrivit căruia „(3) Dispozițiile prezentei legi se completează cu dispozițiile legislației în vigoare și se aplică cu respectarea prevederilor legislației naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal”, este excedent, precum și nu corespunde principiilor activității de legiferare, statuate la art. 3 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, în special privind echilibrul între reglementările concurente și privind oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice. Prin urmare, alin. (3) al art. 1 se va exclude din proiect.

La art. 2 alin. (2) este formulat defectuos. Astfel, în primul rând tratamentul străinilor trebuie să fie egal și fără condiția reciprocității, iar în ceea ce privește drepturile de autor, străinilor li se acordă regimul de protecție național conform prevederilor art. 2609 alin. (5) din *Codul civil*. Totodată, atragem atenția că, art. 7 din *Directiva 2001/84/CE* care se propune a fi transpus, se referă la beneficiari ai dreptului de suită – resortisanți ai unor țări terțe, motiv pentru care nu poate fi generalizat pentru toate drepturile de autor.

La art. 3:

la noțiunea de „autor” urmează de revăzut textul „În cazurile expres prevăzute de lege, pot beneficia de protecția acordată autorului persoanele juridice și persoanele fizice, altele decât autorul”, din motivul că cele descrise se referă la titularul de drepturi; cu referire la noțiunea de „film”, atenționăm că termenul „film” este deja definit la art. 2 din *Legea cinematografilei nr. 116/2014*, potrivit căruia „film – produsul finit al unor lucrări artistice și tehnice realizate de către un colectiv diferențiat de autori în baza unui concept unitar, care întrunește secvențe ordonate într-o narațiune coerentă și semnificativă, de orice durată și pe orice suport, și care este pus inițial în valoare prin proiecție pe ecran în cinematografe sau în alte spații publice destinate acestui scop;”. În acest sens, atenționăm că dublările legislative sunt inadmisibile;

la fel, semnalăm că noțiunea de „interoperabilitate” este definită la art. 3 din *Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate*, potrivit căruia „interoperabilitate – capacitate tehnică a sistemelor informaționale și organizatorică a participanților publici și privați de a reutiliza date printr-un proces eficient de schimb de date”;

la noțiunea „operator de servicii de retransmisie” textul „protocol IP”, fiind preluat din prevederile actului european, urmează a fi explicat în text, la prima folosire, după care poate fi exprimat prin abreviere, conform art. 54 alin. (1) lit. i) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*;

la noțiunea de „operă sau alt obiect al protecției” textul „sau alt obiect al protecției” se consideră excedent, întrucât în cazul dat, precum și pe parcursul textului proiectului sunt reflectate reglementări referitoare la opera ca obiect de protecție al dreptului de autor;

nu este clară diferența între noțiunile de „reemitere” și „retransmisie” și necesitatea definirii separate a acestora;

la noțiunea de „titulari ai dreptului de autor” după cuvintele „pentru drepturile” se va completa cu cuvântul „patrimoniale”, având în vedere că prin conținutul său dreptul de autor se exprimă atât prin drepturi de natură patrimonială, cât și prin drepturi morale, iar cele din urmă nu pot face obiectul vreunei renunțări sau cesiuni și sunt imprescriptibile, chiar și în cazul în care autorul cedează drepturile sale patrimoniale.

Adițional, remarcăm că, lista definițiilor este exagerat de mare. Astfel, semnalăm că, actul normativ nu este dicționar juridic sau manual și noțiunile nu trebuie să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora. Definiția ca o parte a actului normativ care, după natura sa, are scopul de a reglementa drepturile și obligațiile subiecților de drept și modul de exercitare a acestora, poate fi inclusă într-un act normativ doar în cazurile și în limitele conforme cu scopul menționat. Includerea definițiilor în actul normativ trebuie să se facă doar în cazul și în limita necesară pentru reglementarea cercului subiecților, drepturilor și obligațiilor acestora și a modului de exercitare a drepturilor și obligațiilor. Pentru atingerea acestui scop se impune ca noțiunile să fie definite doar în cazul în care la momentul adoptării actului se constată că un termen este pasibil de a fi interpretat în mai multe sensuri și autorul actului normativ decide că nu trebuie să lase determinarea sensului exact al termenului în sarcina celor care vor interpreta și aplica actul normativ. Această regulă este aplicabilă și în cazul în care termenul este folosit în alt sens decât cel uzual.

Relațiile sociale sunt foarte complexe și la momentul adoptării actului normativ este imposibil să se poată determina cu o precizie absolută toate circumstanțele raporturilor juridice reglementate. De asemenea, se va ține cont de faptul că norma de drept trebuie să fie formulată astfel încât aceasta să fie aplicabilă nu doar relațiilor sociale existente la momentul adoptării actului normativ dar și relațiilor sociale viitoare. Definirea noțiunilor însă atrage în mod inevitabil rigiditatea actelor normative și face imposibilă aplicarea acestora pentru reglementarea raporturilor juridice noi.

În situația în care autorii unui proiect intenționează să definească o noțiune, în nota informativă este necesar să se arate că se întrunesc condițiile care impun definirea termenului în actul normativ și să se indice circumstanțele care justifică definirea termenului în sensul propus de autori (a se vedea art. 54 alin. (5) din *Legea nr. 100/2017*).

Totuși, aceasta trebuie să se facă doar în situații excepționale, deoarece, în condițiile în care art. 71 alin. (4) al *Legii 100/2017* prevede că la interpretarea actului normativ trebuie să se țină cont de nota informativă care a însoțit proiectul, alte scopuri avute în vedere de autori pot fi soluționate prin includerea în nota informativă a unor texte de care cei care vor interpreta sau aplica actul normativ vor fi obligați să țină cont. Astfel, în nota informativă poate fi indicat sensul în care urmează să fie interpretat un termen, iar aceasta ar permite să se atingă atât scopul limitării discreției celor care vor interpreta actul, dar și scopul de a permite ca actul normativ să fie aplicat și relațiilor sociale care se vor naște pe viitor și de care, evident, nu putea să țină cont autorul actului normativ.

La art. 4:

la alin. (1):

în pofida faptului că în temeiul lit. h) AGEPI emite aviz asupra statutului și a propunerilor de modificare a statutului organizației de gestiune colectivă, pe parcursul textului proiectului nu se regăsesc reglementări exprese privind procedura de avizare a

statutului acestor organizații, spre deosebire de cele privind avizarea modificărilor la statut de la art. 85 alin. (2)-(4);

lit. k), conform căreia Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare - AGEPI) „efectuează controale anuale și speciale privind activitatea organizațiilor de gestiune colectivă și structurilor comune de colectare;” urmează a fi corelat cu prevederile art. 7 alin. (2) lit. s) din *Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală*, care prescrie că AGEPI „s) avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe” (observație valabilă și pentru art. 84 alin. (5) și art. 107 din proiect). În același context, semnalăm că AGEPI nu are calitatea de organ abilitat cu funcții de control, în sensul *Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător*;

prezintă neclaritate atribuțiile AGEPI, formulate la literele l) și r), potrivit cărora:

„l) dispune măsuri necesare intrării în legalitate pentru organizațiile de gestiune colectivă și structurile comune de colectare;”

„r) organizează și administrează, contra cost, înregistrarea și înscrierea în registrele naționale și în alte evidențe naționale specifice.”;

alin. (3), potrivit căruia „AGEPI instituie Comisia de mediere și Arbitrajul specializat în domeniul proprietății intelectuale, care examinează și soluționează litigiile atribuite în competența lor conform legilor speciale din domeniul proprietății intelectuale, inclusiv conform prevederilor prezentei legi, precum și litigiile din domeniul gestiunii colective a dreptului de autor și a drepturilor conexe. Comisia de mediere și Arbitrajul specializat în domeniul proprietății intelectuale activează conform regulamentelor aprobate de către Guvern.”, urmează de reformulat, întrucât normele generale referitoare la instituirea și competențele Comisiei de mediere și Arbitrajului specializat în domeniul proprietății intelectuale sunt reglementate la art. 5 alin. (4), art. 7 alin. (1) lit. i) și art. 27-29 din *Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală*.

La art. 8:

lit. a), potrivit căreia „ideile, teoriile, descoperirile științifice, procedeele, metodele de funcționare sau conceptele matematice ca atare și nici invențiile cuprinse într-o operă, oricare ar fi modul de preluare, explicare sau de exprimare;” nu beneficiază de protecția dreptului de autor, urmează a fi revizuită prin prisma noțiunii de „program pentru calculator”, prescrisă la art. 3 din proiect. În context, semnalăm că formula propusă se referă doar la programele de calculator, în temeiul art. 1 alin. (2) din *Directiva 2009/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind protecția juridică a programelor pentru calculator*, și nu poate fi generalizată;

urmează a fi revizuită oportunitatea specificării la lit. g) a „fotografiilor unor scrisori, acte, documente de orice fel, desene tehnice și alte asemenea” în calitate de obiecte neprotejate prin dreptul de autor, în contextul art. 56 alin. (1) lit. a), care prescrie limitările de la dreptul de reproducere, sub incidența cărora cad reproducerile pe hârtie sau orice suport similar, realizate prin folosirea oricărui tip de tehnici fotografice sau prin alt proces cu efecte similare, cu excepția partiturilor, în condițiile art. 72.

La art. 9 alin. (8) după cuvintele „își pot înregistra” cuvântul „și” urmează de exclus, fiind excedent.

La art. 10 alin. (5), conform căruia „După decesul autorului, exercitarea drepturilor sale morale se transmite moștenitorilor, potrivit legislației civile, pe termen nelimitat.

Dacă nu există moștenitori, exercitarea acestor drepturi revine organizației de gestiune colectivă al cărei membru a fost autorul sau cu care acesta a avut o legătură directă.” urmează a fi revizuit prin prisma esenței/conținutului drepturilor morale, descrisă la alin. (2) din același articol.

În literatura de specialitate, atunci când se referă la caracterul universal al transmisiunii succesoriale prin interpretarea art. 2162 din *Codul civil*, se are în vedere că obiect al transmisiunii succesoriale este patrimoniul care aparține defunctului privit ca o totalitate de drepturi și obligații cu valoare economică, iar pentru concretizare se menționează că nu se transmit prin moștenire drepturile și obligațiile nepatrimoniale, precum și drepturile patrimoniale care au un caracter personal, adică se sting la moartea titularului lor (dreptul la pensie, renta viageră etc). În context, se consideră că transmisiunea drepturilor morale de autor pentru cauză de moarte nu se poate realiza prin intermediul instituției succesiunii, deoarece comportă unele particularități care impun atribuirea unui regim juridic deosebit de cel al dreptului comun care poate fi doar încorporat în instituția succesiunii.

La art. 12:

în alin. (1) cuvintele „din prezenta lege” se vor exclude ca fiind excedente, ținând cont de prevederile art. 55 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, conform cărora în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);

la alin. (2) prezintă neclaritate și necesită explicație textul „indiferent dacă acestea au fost sau nu desemnate drept coautori”.

La Secțiunea a 2-a din Capitolul V „Autorizarea utilizării operelor și altor obiecte protejate” (art. 31-32) se va revizui prin prisma art. 476 din *Codul civil*, potrivit cărora în condițiile legii, titularul dreptului asupra obiectului de proprietate intelectuală: a) poate înstrăina dreptul prin cesiune; b) poate permite exploatarea lui de către terți prin licență exclusivă sau neexclusivă; c) poate exercita alte drepturi morale și patrimoniale prevăzute de lege în privința obiectului dreptului exclusiv. Cu excepțiile prevăzute de lege, nicio persoană nu poate exploata dreptul asupra obiectului de proprietate intelectuală al altuia fără licența corespunzătoare. Licența se prezumă neexclusivă dacă nu s-a prevăzut expres contrariul.

În aceeași ordine de idei, în denumirea Capitolului VI, precum și a Secțiunii a 2-a din același capitol, se va revizui textul „contractele de exploatare ale autorilor și interpreților”.

La art. 36 alin. (7), prevederile conform cărora „Obligația de transparență se aplică începând cu data de 7 iunie 2022 contractelor de exploatare care sunt în vigoare la acea dată. La nivelul anului 2022, informațiile prevăzute de prezentul articol vor viza numai anul anterior datei menționate.” și urmează a fi reflectate la dispoziții finale și tranzitorii

La art. 42 alin. (6) după cuvintele „prevăzut la” se va complete cu textul „alin. (1)”.

La art. 46:

în alin. (3) cuvântul „rezilia” se va substitui cu cuvântul „rezolvi”, iar cuvântul „reziliere” se va substitui cu cuvântul „rezoluțiune”, în scopul ajustării terminologiei utilizate în *Codul civil* (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);

la alin. (4) cuvintele „în vigoare” se vor exclude, ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);

alineatele (5)-(9) se referă la drepturile privind remunerație, dar nu la termenele de protecție a drepturilor conexe, din care motiv urmează a fi reglementate distinct de prevederile art. 46.

Capitolul VIII privind bazele de date se recomandă a fi plasat până la reglementările privind drepturile conexe, întrucât bazele de date sunt opere protejate prin dreptul de autor (a se vedea art. 7 alin. (2) lit. m) din *Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe*, precum și art. 7 alin. (1) lit. m) din proiect). Astfel, capitolul respectiv ar putea urma după Capitolul IV privind programele pentru calculator.

La art. 48 se va reformula denumirea articolului, având în vedere că prin acesta sunt stabilite drepturile exclusive ale autorului bazei de date.

La numerotarea literelor de la art. 49 alin. (2) se va ține cont de prevederile art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017*, potrivit căreia alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).

La art. 52 se propune concretizarea denumirii acestuia prin completarea cu textul „dreptului *sui generis*”, pentru a nu fi confundat cu termenul de protecție a dreptului de autor. În acest scop, alin. (1) se va reda conform prevederilor art. 10 din *Directiva 96/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date*, potrivit căreia dreptul *sui generis* produce efecte de la data finalizării bazei de date și își încetează efectele după 15 ani de la data de 1 ianuarie a anului care urmează finalizării bazei de date.

Art. 53 se va revizui prin prisma art. 2609 alin. (5) din *Codul civil*, în temeiul căruia cetățenilor străini și apatrizilor se acordă, pe teritoriul Republicii Moldova, regim național în ceea ce privește drepturile de autor și drepturile de proprietate intelectuală.

Pornind de la prevederile art. 56 alin. (1), conform căreia „În cazul dreptului de reproducere, sunt permise fără consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor sau al drepturilor conexe, dar cu plata unei remunerații compensatorii:”, considerăm necesară reglementarea modului de exercitare a dreptului la remunerație compensatorie în acest caz. Spre exemplu, art. 26 alin. (1) din *Legea nr. 139/2010* prescrie că dreptul la remunerație compensatorie poate fi exercitat exclusiv prin intermediul unei organizații de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale, iar la alin. (5) se reglementează modul de achitare a remunerației compensatorii.

La art. 60 alin. (1) cuvântul „fabricanții” se va substitui cu cuvântul „producătorii”, în titlul art. 72, alin. (1) și alin. (4) cuvântul „reprografie” se va substitui cu cuvintele „reproducerea reprografică”, iar în titlul art. 75 cuvântul „Retransmisia” se va substitui cu cuvintele „Dreptul de retransmisie a”, în vederea uniformizării terminologiei utilizate în proiect (a se vedea art. 49, 50, 51, 52 etc. din proiect).

Art. 65 alin. (2) lit. a) după textul „art. 57” se va completa cu textul „alin. (1)”, iar la art. 80 alin. (1) după cuvântul „colectiv” se va completa cu cuvântul „facultativ”, în vederea precizării normei.

La art. 68 alin. (1) lit. c) prezintă neclaritate și necesită explicații teza „Organizația de gestiune colectivă poate decide ca această revocare sau retragere să intre în vigoare numai la sfârșitul exercițiului financiar”.

La art. 69 textul „dar care au o legătură juridică directă cu aceasta, prin lege sau prin cesiune, licență sau alt tip de înțelegere contractual” se va revizui în corelare cu art. 67 alin. (5), potrivit căreia „Autorii și titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe nu pot cesiona drepturile patrimoniale recunoscute prin prezenta lege către organizațiile de gestiune colectivă”.

La art. 78 alin. (6) lit. c) cuvintele „cu ușurință” se vor omite, nefiind specifice limbajului unui act normativ.

La art. 79 atenționăm că alineatele (1) - (3) țin de activitatea organizațiilor de radiodifuziune și de televiziune, dar nu de dreptul de comunicare publică prin satelit supus gestiunii colective extinse. Astfel, se recomandă reflectarea acestor prevederi la art. 45 din proiect privind drepturile organizațiilor de radiodifuziune și televiziune. În acest context, se va revizui și denumirea art. 79.

Dat fiind faptul că prevederile art. 82 privind gestiunea colectivă pe bază de mandat special nu se atribuie la Secțiunea a 3-a „Gestiunea colectivă facultativă”, se recomandă includerea acestora la art. 67 ce vizează dispozițiile generale privind gestiunea dreptului de autor și a drepturilor conexe.

La art. 83 alin. (1) textul „Nu are scop lucrativ” urmează de exclus, fiind excedent în cazul dat.

La art. 84:

la alin. (1) lit. f) cuvântul „mijloace” se va substitui cu cuvântul „resurse”, fiind mai potrivit în cazul dat;

pornind de la prevederile alin. (3), conform cărora „AGEPI refuză avizarea asociațiilor care nu îndeplinesc cumulativ condițiile specificate la alin. (1) și/sau nu depun documentele și informațiile specificate la alin. (2).”, la alin. (2) urmează a fi specificate expres documentele și informațiile respective;

alin. (4) după cuvântul „Oficial” se va completa cu cuvintele „al Republicii Moldova” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);

la alin. (5) urmează a fi rectificată referința normativă menționată, prin substituirea textului „art. 107” cu textul „art. 106”.

La art. 85 alin. (1) lit. b) se va completa cu reglementări privind încetarea calității de membru, ținând cont de art. 12 alin. (3) lit. a) din *Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale*.

În temeiul art. 17 alin. (4) din *Legea nr. 86/2020*, art. 89 din proiect se va completa cu reglementări privind faptul că directorul general al asociației nu poate fi membru al consiliului.

La art. 96 alin. (1), art. 97 alin. (1) lit. c), alin. (7) și alin. (9), cu referire la utilizarea termenului „exercițiul financiar”, se va ține cont de rigorile legislației naționale relevante, în special, ale art. 24 din *Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017*, potrivit cărora:

„(1) Perioada de gestiune pentru toate entitățile care întocmesc și prezintă situații financiare este anul calendaristic, care cuprinde perioada de la 1 ianuarie până la 31 decembrie, cu excepția:

a) cazurilor de reorganizare și de lichidare a entităților;

b) entităților care aplică altă perioadă de gestiune ce coincide cu perioada de raportare financiară a entității-mamă;

c) entităților pentru care Ministerul Finanțelor, în funcție de particularitățile activității acestora, stabilește o perioadă de gestiune care nu coincide cu anul calendaristic;

d) entităților nou-create pentru care prima perioadă de gestiune cuprinde perioada de la data înregistrării de stat până la data de 31 decembrie a aceluiași an calendaristic sau ultima zi a perioadei de gestiune.

(2) Data întocmirii situațiilor financiare este ultima zi calendaristică a perioadei de gestiune, cu excepția cazurilor de reorganizare și de lichidare a entității.”.

Art. 99 se propune a fi intitulat „Inițierea procedurilor de negociere a metodologiilor”, în scopul conformării uzanțelor normative.

La art. 104 alin. (6) și alin. (7) urmează a fi rectificate referințele menționate la art. 103 (observație valabilă și pentru art. 107 alin. (1) lit. b) din proiect).

Totodată, la definitivarea prevederilor art. 104 și 105 din proiect se vor lua în considerare propunerile/observațiile Asociației Obștești „Asociația Națională ”COPYRIGHT”, Asociației Obștești „Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți” și Asociației Obștești „Asociația pentru Drepturile la Reproducerea Operelor „ADERO”, relevante la pct. 66 din Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) recepționate în procesul consultărilor și dezbaterilor publice pe marginea proiectului Legii în cauză.

Cu referire la art. 107 alin. (1) lit. c), în temeiul căreia *în cazul în care se constată că organizația de gestiune colectivă nu respectă obligațiile impuse prin prezenta lege, cu excepția celor a căror încălcare se pedepsește contravențional sau penal, AGEPI poate dispune suspendarea activității pentru o perioadă cuprinsă între 6 luni și 1 an, în cazul nerespectării obligațiilor prevăzute la art. 88 alin. (9) și art. 89 alin. (4)-(6), ori dacă adunarea generală nu aprobă documentele prevăzute la art. 88 alin. (7) lit. i) și lit. m), precum și pentru neîndeplinirea în termen a măsurilor dispuse potrivit lit. a)* atenționăm asupra următoarelor:

- la art. 88 alin. (9) este prevăzut dreptul tuturor membrilor organizației de a participa și de a vota în cadrul Adunării generale a membrilor;

- la art. 89 alin. (4)-(6) sunt stabilite reglementări ce vizează directorul general al organizației.

Prin urmare, măsura de suspendare a activității organizației se consideră una necorespunzătoare și neproportională în raport cu faptele menționate.

Prevederile art. 110 alin. (5), potrivit căroră „Persoana ale cărei drepturi sunt încălcate poate să ceară instanței de judecată apărarea drepturilor în termenul general de prescripție extinctivă”, se vor omite din proiect ca fiind inutil, întrucât reproduce dreptul fundamental de acces liber la justiție.

La art. 114 atenționăm că prescripțiile alin. (2), conform căroră „Prin „intermediari”, în sensul indicat la alin. (1) se înțelege furnizorii de acces care doar oferă utilizatorilor acces la Internet, fără a oferi alte servicii precum e-mail, FTP sau servicii de partajare a fișierelor sau exercitarea vreunui control, de iure sau de facto, asupra serviciilor pe care utilizatorii le folosesc.” poartă caracter limitativ, referindu-se numai la furnizorii de acces care doar oferă utilizatorilor acces la Internet.

La art. 117 lit. a) cuvântul „și” se va substitui cu cuvântul „sau”, în scopul aducerii în conformitate cu art. 12 din *Directiva 2004/48/CE*, iar la lit. c) textul „prevăzută la alin. (1)” se va exclude, fiind excedent în cazul dat.

La art. 118 cifrele „111” se vor substitui cu cifrele „110”, iar terminologia utilizată se va ajusta terminologiei corespunzătoare conform legislației naționale relevante (spre exemplu, termenul „câștigul nerealizat” se va substitui cu termenul „venitul ratat”, conform prevederilor *Codului civil*).

La art. 122:

dat fiind faptul că la alin. (1) se menționează regula generală privind intrarea în vigoare a actelor normative, statuată la art. 56 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017*, această normă urmează a fi omisă din proiect;

la alin. (3) se va indica sursa publicării *Legii nr. 139/2010*, propuse spre abrogare.

La art. 123 se recomandă revizuirea termenului de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii pentru organizațiile de gestiune colectivă prin racordarea acestuia cu termenul acordat Guvernului conform art. 122 alin. (2) din proiect.

Adițional, este de remarcat că, întrucât intervenția propusă are impact asupra activității de întreprinzător, precum și necesită un consens între toate părțile implicate, potrivit art. 34 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, proiectul trebuie supus expertizei grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.

Secretar de stat

Veronica MIHAILOV-MORARU

Digitally signed by Mihailov-Moraru Veronica
Date: 2022.01.19 11:23:51 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ministerul Economiei
al Republicii Moldova

Nr. 07-445 din 14.02.2022
La nr. 202 din 02.02.2022

Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuala

Urmare examinării repetate a proiectului legii privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic: 521/AGEPI/2021), precum și calculelor suplimentare prezentate de autori luate ca baza pentru stabilirea cuantumului remunerației compensatorii menționate în art.71 alin. (5) din proiect, informăm despre următoarele.

Referitor la revizuirea cuantumului remunerației compensatorii, reiterăm necesitatea instituirii unui mecanism fiabil, eficient și echitabil de colectare a acesteia. Pornind de la principiul că remunerația compensatorie se colectează pentru un **prejudiciu ipotetic** (care nu poate fi estimat) cauzat de consumatori autorilor și titularilor de drepturi de autor și conexe prin copierea privată și fără consimțământ a operelor lor, considerăm că cuantumul remunerației propuse în proiect (echipamente: 1,2% și suporturi: 1,7%) sunt exagerate, se bazează pe o formulă de calcul eronată și distorsionează realitatea obiectivă a lucrurilor.

De asemenea, este de menționat faptul că în eșantionul selectat pentru calcul nu au fost incluse țările vecine (România și Ucraina), care prin aplicarea cotei mai mici ale remunerației compensatorii (0,5% - România; 0,02 - 1% Ucraina) devin mai competitive pentru cumpărătorii din Republica Moldova a bunurilor respective. Acest fapt se va răsfrânge direct asupra pieței locale de echipamente TIC, competitivității industriilor locale care utilizează TIC în afaceri, dar și asupra acumulărilor în Bugetul Public Național. Nu poate fi neglijat nici impactul negativ asupra capacității de cumpărare a cetățenilor, dar și perspectivele de creștere a pieței gri.

Un alt aspect care trebuie de luat în considerare este că nu toate echipamentele propuse în calcul sunt utilizate în scopul copierii private, unele dintre ele (multifuncționale) au o altă destinație principală decât cea de înregistrare și/sau reproducere a sunetului și/sau a imaginilor, ultima reprezentând o funcție auxiliară. Astfel, articolul 5 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2001/29/CE permite statelor membre să prevadă o scutire de la plata compensației echitabile, în cazul în care prejudiciul potențial cauzat titularilor de drepturi este estimat ca fiind minim.

Reieșind din cele expuse, considerăm că cuantumul remunerației compensatorii trebuie să fie echitabil în proporție cu prejudiciul potențial cauzat și aplicabil pentru toți importatorii de suporturi care pot fi utilizate pentru copii private. Iar în lumina celor menționate supra,

propunem stabilirea cuantumului remunerației compensatorii nemijlocit față de categoriile vizate: CD, DVD, Cartele de memorie, HDD/SSD externe, USB.

Totodată, pentru a determina procentajul exact aplicat la calcularea remunerațiilor compensatorii autorilor și interpreților, este iminentă prezentarea informațiilor aferente mecanismelor de colectare, a numărului beneficiarilor și sumelor atribuite de către OGC la momentul actual. La fel, în perspectiva asigurării sustenabilității modului de colectare și distribuire a remunerației compensatorii, se consideră indispensabilă monitorizarea întregului proces de către instituția de profil, concomitent cu asigurarea transparenței necesare de către OGC. În același timp, considerăm că remunerația compensatorie nu poate reprezenta sursa financiară de bază pentru beneficiari, ea fiind doar o recuperare a potențialului prejudiciu ca urmare a utilizării unor echipamente sau suporturi pentru copia privată a unei opere. Respectiv, remunerația compensatorie ar trebui să constituie doar o parte din bugetul OGC.

Secretar de stat

Vadim GUMENE

Digitally signed by Gumene Vadim
Date: 2022.02.21 10:05:05 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex: Oxana Rusanovschi, tel. 022 250 636

MD-2004 mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 162
Tel. 20 45 81; E-mail: cancelaria@maia.gov.md, WEB: www.maia.gov.md

Nr. 14-03/148

La nr. _____ din _____

Agencia de Stat pentru Proprietate Intelectuală

Copie: Cancelaria de Stat

În contextul examinării proiectului hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 521/AGEPI/2021), Vă comunicăm următoarele.

1) Obiecții argumentate și explicate pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord:

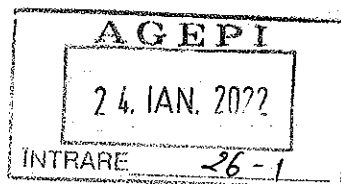
La proiectul de Lege:

La articolul 3:

definiția noțiunii „entitate autorizată”, atragem atenția autorului că legislația națională nu cunoaște astfel de forme organizatorico-juridice ca „organizație fără scop lucrativ”. În opinia noastră, termenul dat urmează a fi substituit cu noțiunea de „organizație necomercială”, sfera căreia se circumscrie de Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale.

definiția noțiunii „interoperabilitate”, potrivit articolului 54 alineatul (1) litera c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, „(...) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi.” Prin prisma acestei norme, observăm că definiția noțiunii de „interoperabilitate” a fost deja definită în Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, prin urmare autorul proiectului urmează să utilizeze această noțiune în sensul definit de Legea invocată, fără a fi necesară definirea ei.

la noțiunile de „împrumut” și „închiriere”, atragem atenția că potrivit articolului 1242 alineatul (1) din Codul civil, „prin contract de împrumut o parte (împrumutător) **se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile**, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date”, pe când „închirierea” reprezintă o varietate a contractului de locațiune, reglementat de articolul 1251 din Codul civil, care se caracterizează prin faptul că obiectul material al dreptului de folosință îl constituie o locuință. Din această perspectivă, considerăm că termenii de „împrumut” și „închiriere”, astfel cum au fost definiți în proiectul supus avizării, vor crea confuzii terminologice.

la noțiunile „producător de opere audiovizuale” și „producător de videograme”, atragem atenția că definiția acestor noțiuni este identică. Or, sub aspectul logicii formale, definiția noțiunii se constituie din genul proxim și diferența specifică. Dacă atât genul proxim cât și diferența specifică a două noțiuni sunt identice, atunci noțiunile la fel vor fi identice, deci vom fi în prezența unor sinonime, prin urmare nu se va justifica definirea lor drept noțiuni distincte.

la articolul 4 alineatul (1) litera e), atragem atenția asupra faptului că odată cu adoptarea Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative a dispărut distincția între actele legislative și normative. Astfel, considerăm că textul „legislative și” urmează a fi exclus.

la articolul 10 alineatul (5), observăm că alineatul nu reglementează cine va exercita drepturile morale ale autorului decedat, în cazul în care organizația de gestiune se va lichida.

la articolul 12, potrivit articolului 54 alineatul (1) litera c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, „(...) terminologia utilizată este constantă”. Prin prisma acestei norme, observăm că în cuprinsul articolului autorul folosește alternativ expresia de „termen de protecție a unei opere” și „drepturile patrimoniale asupra operei se protejează” ambele avînd în esență același sens. Considerăm că autorul urmează să opteze doar pentru una din ele.

la articolul 24 alineatul (4), considerăm că referința la articolul 10 alineatul (2) litera e) este inutilă, întrucît articolul 10 alineatul (3) conține o normă similară cu cea de la articolul 24 alineatul (4).

la articolul 39 alineatul (6), observăm că prin Legea nr. 133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, instituția „forței majore” a fost substituită cu instituția „impediment justificator”. Astfel, proiectul urmează a fi ajustat terminologic.

2) Propuneri care poartă caracter de recomandare:

La proiectul de Lege:

la articolul 38 alineatul (4), propunem substituirea textului „nu are forță executorie” prin textul „este nulă”.

Ministru

Digitally signed by Gherciu Viorel
Date: 2022.01.21 16:40:50 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Viorel GHERCIU

Ex.: Dogotari Vasili
Tel.: 0(22) 204578

Nr.03-281 din 31.01.2022

La nr.18-23-412-9437 din 25.11.2021

**Agenția de Stat pentru
Proprietatea Intelectuală**

copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la *proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 521/AGEPI/2021)*, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Referitor la proiectul de lege:

Conform prevederilor proiectului (art.71-72), quantumul remunerației compensatorii pentru copia privată/pentru reprografie, precum și lista echipamentelor și suporturilor materiale pentru care se achită remunerația respectivă, se stabilește în cuprinsul unei metodologii negociate între organizațiile de gestiune colectivă (OGC) și principalii importatori/producători. În cazul în care părțile nu ajung la un numitor comun, inclusiv în urma medierii de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, quantumul remunerației și lista echipamentelor se stabilesc de către instanța de judecată.

În context, menționăm că deja câțiva ani consecutiv, importatorii negociază cu OGC quantumul remunerației și nu s-a ajuns la un numitor comun în această privință. Respectiv, lăsând stabilirea quantumului remunerației la discreția OGC și importatorilor/producătorilor, persistă riscul unui număr mare de litigii în instanțele de judecată.

Legislația Uniunii Europene stabilește că remunerația compensatorie trebuie să compenseze potențialul prejudiciu cauzat autorilor și altor titulari ai drepturilor de autor prin efectuarea de copii private a operelor protejate de către populația care cumpără asemenea echipamente. Însă, proiectul nu prevede că remunerația compensatorie se stabilește în funcție de acest prejudiciu și că OGC sunt obligate să demonstreze în instanța de judecată care este prejudiciul dat. În acest sens, recomandăm completarea proiectului cu norme de rigoare.

Prevederile, expuse la art.71, alin.(10), care vizează răspunderea contravențională a importatorilor și producătorilor pentru neachitarea remunerației

compensatorii, necesită a fi revăzute, deoarece remunerația compensatorie se stabilește în cuprinsul unei metodologii negociate între aceștia și OGC. Or, contravenția constituie fapta ilicită, săvârșită cu vinovăție, prin care o persoană fizică sau juridică încalcă prevederile actelor normative în vigoare.

Obiecție valabilă și pentru art.72, alin.(5) din proiect.

Considerăm necesar reconsiderarea normelor de la art.72, alin.(3), care prevăd că remunerația compensatorie pentru echipamentele și suporturile concepute pentru realizarea de copii și pe care se pot realiza reproduceri ale operelor exprimate în scris sau grafic să fie achitată dublu: o dată de importatori/producători și a doua oară de utilizatorii acestor echipamente, deoarece acest fapt este inadmisibil.

Totodată, propunem completarea proiectului cu o metodologie-cadru, expusă sub formă de anexă, (preluată din cele mai bune practici internaționale) prin care s-ar ghida grupurile țintă (organizațiile de gestiune colectivă, plătitorii de remunerații compensatorii, beneficiarii acestor remunerații, etc.) la negocierile metodologiilor și care vor stabili remunerațiile convenite autorilor și titularilor de drepturi conexe, în vederea asigurării aplanării/depășirii eventualelor divergențe. Prin urmare, metodologia-cadru urmează să prevadă domeniilor pasibile reglementării, precum și variațiile rezonabile ale costurilor pentru plătitorii de remunerații (atât nivelul minim, cât și maxim) în funcție de domeniile abordate.

Subsidiar, menționăm că atât Nota informativă, cât și Analiza impactului nu reprezintă în mod clar avantajele urmare implementării proiectului de lege, limitându-se doar la argumente declarative fără a aplica metode de estimare a costurilor/beneficiilor în urma reducerii cheltuielilor pentru mediul de afaceri, în mod special, în cazul remunerației compensatorii.

Ministru

Digitally signed by Gaibu Sergiu
Date: 2022.01.31 18:14:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu GAIBU

Ex.: Diana Rusu, tel.022 250 608;
Oxana Rusanovschi, tel.022 250 636;
Cezar Iliș, tel.022 250 635

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 nr. 80, MD-2012 Chișinău • Tel.: + 373 22 578 205 • Fax: + 373 22 232 302 • <https://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041.1-13401 din 29 decembrie 2021

La nr. 18-23-412-9437 din 25 decembrie 2021

Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală
copie: Cancelaria de Stat

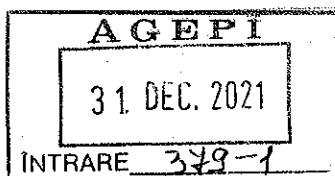
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a examinat *proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 521/AGEPI/2021)* și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Transpunerea Directivei 93/83/CEE a fost documentată prin tabelul de concordanță nr. 11. Totodată, în setul de materiale aferent proiectului se regăsesc 2 tabele de concordanță (nr. 1 și 5) cu privire la transpunerea Directivei (UE) 2019/789 prin care a fost modificată Directiva 93/83/CEE. În acest context, se atrage atenția că Directiva (UE) 2019/789 nu se regăsește în clauza de armonizare, prin urmare se constată necesitatea revederii celor 2 tabele de concordanță cu privire la Directiva respectivă în vederea clarificării neconcordanțelor.

Referitor la tabelul de concordanță nr. 2 privind transpunerea Directivei (UE) 2019/790, sub aspect redacțional, se consideră oportun completarea compartimentului 5 „Proiectul de act normativ național” cu numerele articolelor proiectului care corespund și transpun dispozițiile actului UE. Adicional, se propune excluderea sintagmei „Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE” din compartimentul 1 „Titlul actului UE” din tabelul de concordanță nr. 3, în contextul în care se constată că prin tabelul de concordanță respectiv, a fost documentată doar transpunerea Directivei 96/9/CE.

Cu privire la tabelul de concordanță întocmit pentru transpunerea Directivei 2001/29/CE, sub aspect redacțional, se consideră oportun revizuirea numerelor articolelor cuprinse în compartimentul 5 „Proiectul de act normativ național” corespunzător prevederilor proiectului (*la pag. 269, prevederile proiectului se regăsesc la articolul 45 și nu 46; la pag. 273, prevederile proiectului se regăsesc la art. 56 și nu 57*).

În ceea ce privește tabelul de concordanță nr. 7, ce prevede transpunerea prevederilor Directivei 2006/115/CE, precum și tabelul de concordanță nr. 11, ce prevede transpunerea prevederilor Directivei 93/83/CEE, MAEIE constată că prevederile art. 73, alin. (4) și (5) incluse în tabelele de concordanță, nu corespund cu prevederile proiectului propriu-zis. În

context, prevederile art. 1, ce se regăsesc în tabelul de concordanță cu referire la Directiva (UE) 2017/1564, urmează a fi stipulate, similar precum în proiect.

Suplimentar, MAEIE atrage atenția că în setul de materiale aferent proiectului lipsește tabelul de concordanță cu referire la transpunerea parțială a Directivei 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 84 din 20 martie 2014. În acest context, MAEIE nu se poate expune asupra modalității prin care proiectul de lege transpune prezenta Directivă.

Reieșind din istoricul proiectelor anterioare prin care s-a încercat transpunerea în legislația națională a Directivei 2014/26/UE, aceasta este inclusă pe agenda dialogului RM-UE. Corespunzător, MAEIE consideră esențială urmarea liniei de conduită agreată în cadrul reuniunii Comitetului de asociere RM – UE în configurația comerț din decembrie curent, și anume adoptarea legii privind drepturile de autor după recepționarea comentariilor din partea UE, care ar urma să fie transmise AGEPI pe parcursul lunii ianuarie 2022.

Totodată, având în vedere importanța și complexitatea proiectului, precum și petiția ce vizează proiectul de lege, parvenită la adresa MAEIE din partea Asociației Naționale „Copyright” și Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreților (ANPFI), în conformitate cu dispozițiile art. 39, alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 204 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG nr. 610/2018, se consideră necesară organizarea unei ședințe de lucru cu participarea tuturor părților interesate, inclusiv MAEIE, în vederea identificării soluțiilor privind remedierea divergențelor apărute în procesul de avizare.

Digitally signed by Revenco Eugeniu
Date: 2021.12.30 12:33:47 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eugeniu REVENCO
Secretar General

Red.: Daniela Țibuleac
tel.: (022) 578 303
Red.: Nicolae Coșleț
tel.: (022) 578 324

Nr. 07-09/6163 din 20.12.2021
La nr. 18-23-412-9437 din 25.11.2021

Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală

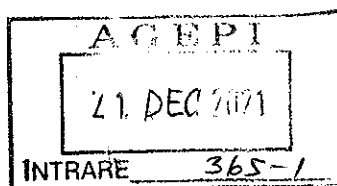
Copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

Ministerul Educației și Cercetării a examinat proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (**număr unic 521/AGEPI/2021**) și, urmare a consultării organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării din subordine, îl susține cu următoarele obiecții și propuneri:

- 1) la art. 1, alin. (1), se propune includerea sintagmei „Codul civil”, iar textul să se expună în următoarea redacție: (1) „Dreptul de autor și drepturile conexe, protecția acestora și răspunderea pentru încălcarea lor se reglementează de Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, prezenta lege, Codul civil și de alte acte normative”;
- 2) la art. 5, alin. (1), se propune înlocuirea conjuncției „și” cu „sau” și să se completeze, după cuvântul „științific”, cu sintagma „modalitatea de creație”;
- 3) la art. 7, alin. (1), lit. a), după cuvintele „opere literare și” este necesar includerea sintagmei „scrierile publicistice”, iar textul se va expune în următoarea redacție: „a) operele literare și scrierile publicistice (povestiri, eseuri, romane, poezii, conferințe, predici, pledoarii, prelegeri, etc.);”;
- 4) din art. 7, alin. (3), și art. 8, alin. (1), lit. a), să se excludă sintagmei „ca atare”;
- 5) în art. 9, alin. (1), verbul „a considera” să se înlocuiască cu verbul „a prezuma”;
- 6) la art. 9, alin. (6), textul să se expună în următoarea redacție: „Înscrierea operei în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe este facultativă, nu conferă drepturi suplimentare și se supune unei taxe aprobată prin Hotărâre de Guvern.”;
- 7) din art. 10, alin. (2), lit. a), se propune excluderea cuvintelor „o atare”;
- 8) în art. 31, alin. (3), cuvântul „încheiate” să se înlocuiască cu cuvântul „încheiat”.

Ministru

Anatolie TOPALĂ

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75 tel. (373-22) 255-830, fax. (373-22) 255-236 e-mail: mai@mai.gov.md
www.mai.gov.md c/d 210105010370133, Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat IDNO 1006601000130

nr.44/ 22-5121 din 17 decembrie 2021
la nr. 18-23-412-9437 din „25” noiembrie 2021

Agencia de Stat pentru Proprietate Intelectuală
Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (*număr unic 521/AGEPI/2021*), și în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Se recomandă ajustarea siglei UE conform pct. 37 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, care stabilește că sigla „UE” se aplică prin indicarea, pe prima pagină a proiectului, în colțul drept de sus, a literelor mari UE, cu caractere aldine, fontul Times New Roman și mărimea corpului de literă 16.

Reieșind din conținutul art. 3 alin. (4), care prevede că actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, recomandăm ca pe tot parcursul proiectului, din textul „legislația în vigoare” sintagma „în vigoare” să fie exclusă, deoarece regula generală reliefează acest fapt.

Cu referire la dreptul „sui generis”, reglementat la art. 50-53 din proiect, se denotă necesitatea reformulării acesteia prin prisma legislației naționale, sau ca alternativă, se propune includerea acestuia la art. 3 din proiect, întrucât conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc.

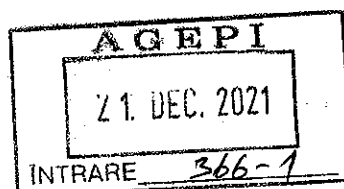
Secretar de stat

Digitally signed by Oprea Alexandru
Date: 2021.12.21 08:47:30 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandru OPREA

Executor: Felicia Gaitur
Telefon: 022 255 876
Email: felicia.gaitur@mai.gov.md

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel. (022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

30.12.2021 nr. 09/02-03/2413

La număr unic 521/AGEPI/2021

Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală

Copie: Cancelaria de Stat

La indicația Cancelariei de Stat nr.18-23-412-9437 din 25.11.2021 Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 521/AGEPI/2021)* și, conform competențelor funcționale, comunică următoarele.

La art. 71 alin. (7) lit. a) cuvintele „valorii intrinseci totale fără TVA” să se substituie cu cuvintele „valorii statistice”, care se conține în declarația vamală în detaliu în conformitate cu prevederile Ordinului 346-O din 24.12.2009 referitor la aprobarea normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 197-200 art. 876 din 2009).

La art. 121 alin. (2) din proiectul prezentat, menționăm că potrivit prevederilor art.12 alin. (1) din Codul fiscal nr. 1163/1997, royalty (redevență) reprezintă plăți de orice natură primite în calitate de recompensare pentru utilizarea ori transmiterea a oricărui drept de autor și/sau a drepturilor conexe, inclusiv asupra unei opere literare, artistice sau științifice, inclusiv filme de cinema și filme sau benzi pentru televiziune sau radiodifuziune, a oricărui brevet de invenție, marcă comercială, design sau model, produs soft, formulă secretă sau proces, pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizarea a informației referitoare la experiența în domeniul industrial, comercial sau științific.

În acest sens, solicităm excluderea textului „fiind scutită de impozitul pe valoarea adăugată” în contextul în care, legislația fiscală nu prevede impozitarea cu taxa pe valoarea adăugată a plăților efectuate sub forma de royalty în adresa persoanei fizice.

Totodată, se recomandă revizuirea complexă a redacției alineatului respectiv, în vederea asigurării clarității normei, în special în partea ce vizează sintagma „beneficiază de aceeași protecție ca și salariile”.

MINISTRU

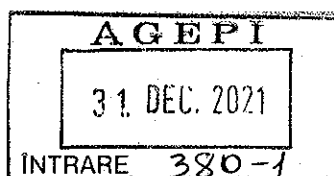
Dumitru BUDIANSCHI

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2021.12.30 18:13:18 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Executor: Lilia Malai
Tel.:022262686
e-mail: lilia.malai@mf.gov.md

Executor: Rodica Braguța
Tel.:022262764
e-mail: rodica.braguta@mf.gov.md

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
МИНИСТЕРСТВО ТРУДА И СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău

Tel. +373 22 268 883, +373 22 268 816; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

23 decembrie 2021 Nr. 02/6116

La nr. 18-23-412-9437 din 25 noiembrie 2021

Agencia de Stat pentru Proprietate Intelectuală

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat demersul Cancelariei de Stat nr.18-23-412-9437 din 25 noiembrie 2021, privind avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (**număr unic 521/AGEPI/2021**), și conform competențelor funcționale comunică următoarele.

Propunem, revizuirea sintagmei „servicii sociale” din textul proiectului de hotărâre menționat supra, care se regăsește la art. 95 alin. (4) lit. g) și la art. 98 alin. (5).

Specificăm că, în conformitate cu prevederile art. 1 din Legea nr.123/2010 cu privire la serviciile sociale, servicii sociale reprezintă „ansamblu de măsuri și activități realizate pentru a satisface necesitățile sociale ale persoanei/familiei în vederea depășirii unor situații de dificultate, de prevenire a marginalizării și excluziunii sociale”. Totodată, art. 6 al actului legislativ menționat stipulează că, „serviciile sociale se clasifică în următoarele tipuri: servicii sociale primare, servicii sociale specializate și servicii sociale cu specializare înaltă”.

Astfel, reieșind din contextul proiectului, nu este clar dacă prin „servicii sociale” autorul s-a referit la acestea în sensul Legii nr.123/2010, sau a avut în vedere ceva mai global/general.

În acest sens, pentru a evita situații de interpretare a unor norme legale, autorul urmează să se conformeze prevederilor art. 54 alin. (5) din Legea nr.100/2017 privind actele normative, care specifică că „dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme” sau poate utiliza trimiterea la alte acte normative conform prevederilor art. 55 din Legea respectivă.

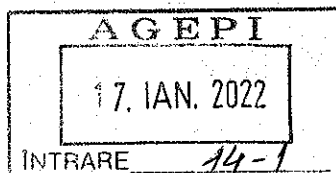
Digitally signed by Cușca Vasile
Date: 2021.12.27 12:13:36 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Secretar de Stat

Vasile CUȘCA

Ex. Alexandru GAMANJII
email: alexandru.gamanjii@social.gov.md

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA

SERVICIUL VAMAL

MD-2065, mun. Chișinău, str. N. Starostenco, 30,
tel./fax: (+373 22) 273061, e-mail: vama@customs.gov.md

Nr. 28/11-18593 din 29.12 2021
La nr. 18-23-412-9437 din 25.11.2021

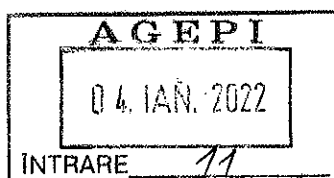
Ministerul Finanțelor

✓ Copie: Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală

Serviciul Vamal a examinat proiectul de hotărîre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 521/AGEPI/2021) și consideră oportun la art. 71 alin. (7) lit. a) cuvintele "valorii intrinseci totale fără TVA" să se substituie cu cuvintele "valorii statistice", care se conține în declarația vamală în detaliu în conformitate cu prevederile Ordinului 346-O din 24.12.2009 referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.197-200, art. 876).

Director

Igor TALMAZAN

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
МИНИСТЕРСТВО ТРУДА И СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 883, +373 22 268 816; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

07/02/2022, Nr. 02/413
La nr. 202 din 02/02/2022

Agencia de Stat pentru Proprietate Intelectuală

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat demersul nr. 202 din 02 februarie 2022, cu referire la avizarea repetată a proiectului legii privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic: 521/AGEPI/2021), și conform competențelor funcționale comunică următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 1 din Legea nr.123/2010 cu privire la serviciile sociale, servicii sociale reprezintă „ansamblu de măsuri și activități realizate pentru a satisface necesitățile sociale ale persoanei/familiei în vederea depășirii unor situații de dificultate, de prevenire a marginalizării și excluziunii sociale”.

Astfel, în scopul evitării situațiilor de interpretare eronată a unor norme legale, propunem de specificat că sintagma „servicii sociale” din textul proiectului de Lege menționat supra, care se regăsește la art. 95 alin. (4) lit. g) și la art. 98 alin. (5), este utilizată în sensul Directivei 93/83/CEE privind coordonarea anumitor norme referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu.

Secretar general

Digitally signed by Mancaș Tudor
Date: 2022.02.07 16:10:55 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Tudor MANCAȘ

Executor: Alexandru Gamanjii,
Tel.: 022 262 140, e-mail: alexandru.gamanjii@social.gov.md

**MINISTERUL
AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**МИНИСТЕРСТВО
СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА
И ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004 mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 162
Tel. 20 45 81; E-mail: cancelaria@maia.gov.md, WEB: www.maia.gov.md

Nr. 14-03/304

La nr _____ din _____

Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală

În contextul examinării proiectului definitivat al Legii privind drepturile de autor și drepturile conexe (număr unic 521/AGEPI/2021), Vă comunicăm susținerea acestuia fără obiecții.

Ministru

Digitally signed by Gherciu Viorel
Date: 2022.02.09 11:51:38 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Viorel GHERCIU

Ex.: Dogotari Vasilii
Tel.: 0(22) 204578

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

09 februarie 2022 nr. 09/2-09/1146

La nr. 202 din 02.02.2022

*Referitor la examinarea repetată a proiectului legii
privind dreptul de autor și drepturile conexe*

Agencia de Stat pentru Proprietate Intelectuală

La solicitarea AGEPI nr. 202 din 02 februarie 2022 cu privire la examinarea repetată a *proiectului legii privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 521/AGEPI/2021)*, Ministerul Finanțelor reiterează obiecțiile expuse anterior prin scrisoarea nr. 09/2-03/2413 din 30 decembrie 2021, și anume excluderea din art. 121 alin. (2) din proiect a textului *"fiind scutită de impozitul pe valoarea adăugată"* în contextul în care, legislația fiscală nu prevede impozitarea cu taxa pe valoarea adăugată a plăților efectuate sub forma de royalty în adresa persoanei fizice.

Ministru

Dumitru BUDIANSCHI

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2022.02.10 08:14:33 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Natalia Pleșca
Tel. 022-26-27-05
Email: natalia.plesca@mf.gov.md

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75 tel. (373-22) 255-830, fax. (373-22) 255-236 e-mail: mai@mai.gov.md
www.mai.gov.md, Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat IDNO 1006601000130

Nr. 42/568 din 08.02.2022
La nr.202 din 02.02.2022

Agencia de Stat pentru Proprietate Intelectuală

Ministerul Afacerilor Interne a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (*număr unic 521/AGEPI/2021*) și în acest context comunică despre susținerea de principiu a acestuia.

Totodată, propunem revizuirea suplimentară a conținutului proiectului menționat supra, ținându-se cont de recomandările expuse prin scrisoarea nr.44/22-512 din 17 decembrie 2021.

Secretar general al ministerului

Digitally signed by Diaconu Serghei
Date: 2022.02.09 14:49:29 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Serghei DIACONU

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

**Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova**

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Nr.08/5-09/ 580 din 15.02. 2022
La nr. 202 din 02.02.2022

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală

MD-2024, mun. Chișinău str. Andrei Doga, nr. 24, bloc 1

E-mail: office@agepi.gov.md

E-mail: dina.antoci@agepi.gov.md

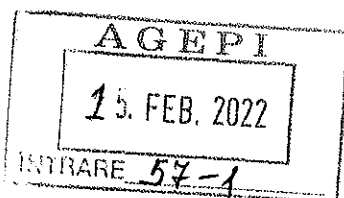
E-mail: daniela.morari@agepi.gov.md

Ministerul Educației și Cercetării a examinat proiectul Legii privind dreptul de autor și drepturi conexe (număr unic: 521/AGEPI/2021) și, în limitele competenței sale funcționale, avizează favorabil proiectul menționat.

Ministru

Anatolie TOPALĂ

Ex: Ana Berghi,
022-23-36-78
Ex: Olga Tretiacov
022-21-27-01

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 nr. 80, MD-2012 Chișinău • Tel.: + 373 22 578 205 • Fax: + 373 22 232 302 • <https://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041.1-1873 din 17 februarie 2022

La nr. 202 din 02 februarie 2022

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală
copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a reexaminat *proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 521/AGEPI/2021)* și constată faptul că propunerile expuse de către MAEIE, prin avizul nr. DI/3/041.1-13401 din 29 decembrie 2021, au fost acceptate de către autor.

Digitally signed by Odainic Sergiu
Date: 2022.02.17 14:03:52 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu ODAINIC
Secretar General a.i.

Red.: Nicolae Coșlej
tel.: (022) 578 324
Red.: Daniela Țibuleac
tel.: (022) 578 303

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA

SERVICIUL VAMAL

MD-2065, mun. Chișinău, str. Nicolae Starostenco, 30,
tel./fax: (+373 22) 273061, e-mail: vama@customs.gov.md

nr. 28/12-1853 din 08.02.2022
La nr. 202 din 02.02.2022

Domnului Eugeniu RUSU,
Director General al Agenției de Stat pentru
Proprietatea Intelectuală
MD-2024, mun. Chișinău, str. Andrei Doga nr.24/1

Stimate Domnule Director General,

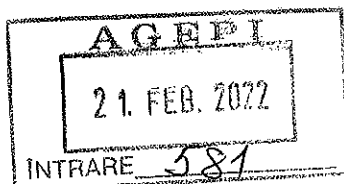
Serviciul Vamal al Republicii Moldova a examinat repetat proiectul Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe (*număr unic 521/AGEPI/2021*), definitivat în baza avizului prezentat anterior și reieșind din competențele funcționale ale organului vamal comunică despre lipsa de propuneri și obiecții pe marginea acestuia.

Cu respect,

Director adjunct

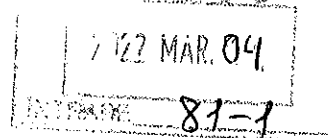
Nicolae VUTCARIOV

Ex. Mariana Manoli
e-mail: ipr@customs.gov.md

Nr. 05-09/448 din 04.03.2022
La nr. 202 din 02.02.2022

Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală

Ministerul Culturii a examinat *proiectul legii privind dreptul de autor și drepturile conexe (număr unic 521/AGEPI/2021)* și, în limita competențelor funcționale, propune următoarele modificări/completări:

- 1) la art. 3, textul se va completa cu noțiunea:
- *producție muzicală autohtonă* - totalitatea operelor muzicale și audiovizuale (clipuri și concerte) autohtone valorificate;
- 2) la art. 69, textul se va modifica conform prevederilor Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe care prescriu: autorul sau titularul dreptului de autor sau drepturilor conexe, care nu este membru al organizației de gestiune colectivă, dispune de drepturile indicate în Statutul organizației de gestiune colectivă, cu excepția celor care sunt caracteristice doar membrilor, respectiv se va modifica și textul de la art. 78, alin. (2) și textul de la art. 79, alin. (5);
- 3) la art. 70, alin. (1), textul se va expune în următoarea redacție: „*Gestiunea colectivă obligatorie presupune gestionarea dreptului de autor și a drepturilor conexe doar prin intermediul organizației de gestiune colectivă desemnată colector, în condițiile art. 104 din prezenta lege, pentru unul sau mai multe drepturi, care sunt menționate la alin.(2) din prezentul articol*”;
- 4) la art. 72, alin. (1), după cuvântul „*compensatorie*” se va exclude sintagma „*pentru reproducerea reprografică*” și se va completa cu cuvintele „*pentru reprografie*”, iar după cuvântul „*operelor*” se va completa cu cuvântul „*originale*”;
- 5) la art. 73:
  - a) se vor corela prevederile de la alin. (2) în care se menționează: „*cuantumul remunerației unice echitabile se stabilește prin metodologii, conform procedurii de la art. 99-102*”, cu cele de la alin. (4) care prevede: „*pentru determinarea cuantumului remunerației și pentru stabilirea altor condiții de plată a remunerației echitabile pentru acțiunile specificate la alin. (1) din prezentul articol, organizațiile de gestiune colectivă beneficiare încheie un acord, în termenul prevăzut la art. 100, alin. (5) din prezenta lege, care se depune la AGEPI. În cazul în care beneficiarii nu depun acordul la AGEPI, în termenul indicat, remunerația se împarte, în mod egal, între cele două categorii de beneficiari*”;
  - b) se va exclude alin. (3), întrucât repetă norma instituită prin art. 70 alin. (1);
- 6) la art. 74:
  - a) se va exclude alin. (1), deoarece repetă norma instituită prin art. 70 alin.(1);
  - b) alin. (2) – (4) se vor transfera la art. 70, alin. (4), deoarece prevăd norme generale pentru gestiunea colectivă obligatorie, nu doar pentru retransmiterea prin cablu;
  - c) alin. (8) – (9) se vor transfera la art. 109, întrucât conțin prevederi ce țin de procedura de mediere și nu sunt proprii doar art. 74;
- 7) la art. 75, se va exclude alin. (1), deoarece repetă norma instituită prin art. 70, alin. (1);
- 8) art. 79 se va completa cu un nou aliniat în următoarea redacție: „*Organizațiile de radiodifuziune și televiziune, vor utiliza în comunicarea publică a programelor sale o cotă (%) obligatorie de producție muzicală autohtonă, negociată cu organizațiile de gestiune colectivă reprezentative ale autorilor și titularilor de drepturi din Republica Moldova*”;

9) la art. 83, se va transpune definiția de la art. 3 din Directiva 2014/26/UE care prevede: „organizația de gestiune colectivă are statut de asociație obștească fără scop lucrativ”;

10) la art. 84:

1) alin. (1):

a) se va completa cu o literă nouă cu următorul text: „*să definească sistem de repartizare a remunerației*”;

b) textul de la lit. h), se va redacta după cum urmează: „*permit accesul pentru vizualizarea repertoriului de opere, interpretări, fonograme sau videograme care aparține propriilor membri*”, deoarece formatul și informațiile pe care trebuie să le conțină repertoriul unei organizații de gestiune colectivă țin de competența OGC-lui care are obligația să le completeze și să le utilizeze pentru a putea distribui remunerația;

2) la alin. (4), înainte de sintagma „*Deciziile prevăzute*” se va completa cu textul: „*Examinarea actelor prezentate de solicitanți se efectuează în cadrul unei ședințe publice*”, deoarece se va ține cont de prevederile Legii 239/2008 privind transparența în procesul decizional;

11) la art. 87, alin. (1), se va completa cu o literă nouă cu următorul text: „*Organizația de gestiune colectivă poate avea și alte organe care contribuie la activitatea organizației, ale căror atribuții sunt prevăzute de statut*”, întrucât armonizarea normelor de la art. 87 cu prevederile Legii nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale și Directivei 2014/26/UE, nu exclude posibilitatea de a avea în structură și alte organe de conducere (de exemplu: Președintele și Adunarea Delegaților). În această ordine de idei, art. 17, alin. (6) din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale prevede: „Organizația necomercială poate avea și alte organe care contribuie la activitatea organizației, ale căror atribuții sunt prevăzute de statut”. Iar Directiva 2014/26/UE prevede: „Statele membre pot decide să permită ca o adunare a delegaților aleasă cel puțin o dată la patru ani de membrii organismului de gestiune colectivă să exercite competențele adunării generale a membrilor”;

12) art. 88:

1) la alin. (3), textul: „*cu cel puțin 30 de zile*” se va substitui cu textul: „*conform termenului prevăzut de statutul organizației de gestionare colectivă*”;

2) la alin. (12):

a) se va exclude textul: „*Organizațiile de gestiune colectivă au obligația să depună la AGEPI, în termen de 5 zile după desfășurarea Adunării Generale*”, deoarece contravine prevederilor Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale;

b) lit. c) și d) se vor exclude întrucât normele contravin prevederilor Codului Civil nr. 1107/2002 al Republicii Moldova și Legii nr. 171/1994 cu privire la secretul comercial;

13) art. 90 se va expune în următoarea redacție:

„*Articolul 90. Cenzorul sau Comisia de cenzori a organizației de gestiune colectivă*”

(1) *Cenzorul sau comisia de cenzori este un organ al asociației subordonat exclusiv Adunării Generale, care efectuează auditul intern al situațiilor financiare anuale ale asociației, bazându-se pe analiza riscurilor și evaluarea stării controlului intern al activității economico-financiare a asociației.*

(2) *Dacă numărul de membri ai unei organizații de gestiune colectivă depășește 100 de membri se instituie o Comisie de cenzori, compusă din 3 membri.*

(3) *Calitatea de cenzor sau membru al Comisiei de cenzori nu este compatibilă cu calitatea de membru al Consiliului asociației sau de angajat al asociației.*

(4) *La exercitarea controlului activității economico-financiare, Cenzorul/Comisia de cenzori are dreptul să ceară de la președintele Consiliului asociației, directorul general și contabilul asociației informații și explicații în modul stabilit de regulamentul comisiei.*

(5) *Cenzorul/Comisia de cenzori prezintă anual un raport al activității economico-financiare a organizației de gestiune colectivă, care va include opinia asupra situațiilor financiare anuale ale asociației, precum și recomandări, care se prezintă spre aprobare Adunării Generale și se publică pe pagina web oficială a organizației.*

(6) *Cenzorul/Comisia de cenzori sesizează Adunarea Generală dacă a constatat fapte care contravin legii sau statutului și care au cauzat sau pot cauza prejudicii considerabile activității și membrilor acesteia*”.

14) la art. 97, alin. (3), se va exclude sintagma: *„inclusiv ale altor organizații similare autohtone și străine, precum și orice alte informații relevante la care au acces”*, deoarece reprezintă imixtiune în activitatea organizațiilor de gestiune colectivă;

15) la art. 98, alin. (6) se va exclude, deoarece contravine Directivei 2014/26/UE;

16) la art. 99, textul se va expune în următoarea redacție:

„(1) Organizația de gestiune colectivă stabilește cuantumul remunerației, precum și alte condiții de licențiere aplicabile modurilor de valorificare a obiectelor ale căror drepturi i-au fost delegate în gestiune, în baza negocierilor cu persoanele care au obligația să plătească remunerația sau cu asociațiile care le reprezintă.

(2) În cazul în care părțile interesate nu pot conveni în privința cuantumului remunerației și a altor condiții de licențiere menționate la alin. (1), oricare dintre părți poate apela la Comisia de mediere sau la Arbitrajul specializat în domeniul proprietății intelectuale, instituite de AGEPI.

(3) Cuantumul remunerației care se stabilește prin negocieri sau prin mediere nu poate fi mai mic decât tarifele minime ale remunerației de autor, aprobate de Guvern sau prevăzute de prezenta lege.

(4) Cuantumurile remunerației aplicabile (tarifele remunerației de autor) și condițiile de licențiere convenite de părți sau stabilite conform alin. (2) din prezentul articol se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

17) art. 100 se va exclude, deoarece pentru domeniul dreptului de autor și a drepturilor conexe, procedura prealabilă, potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, nu este obligatorie;

18) la art. 104:

a) alin. (5), la lit. c), textul se va expune în următoarea redacție: *„a încheiat acorduri de reprezentare reciprocă a intereselor cu organizații similare care îi reprezintă pe titularii de drepturi din străinătate sau, cel puțin, întreprinde toate acțiunile necesare pentru încheierea unor asemenea acorduri”*, întrucât criteriul *„să dispună de resurse umane și materiale necesare”* este indicat la art. 84. Avizarea organizațiilor de gestiune colectivă. Referitor la sintagma *„cu un nivel minim de cheltuieli”*, autorii proiectului urmează să i-a în considerare prevederile Directivei 2014/26/UE;

b) la alin. (6), textul se va expune în următoarea redacție: *„părțile pot apela la Comisia de mediere, la Arbitrajul specializat în domeniul proprietății intelectuale, instituite de AGEPI sau se pot adresa în instanța de judecată”*;

19) la art. 106:

a) pe tot parcursul textului se va substitui cuvântul *„control”* cu cuvântul *„monitorizare”*;

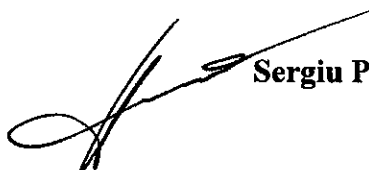
b) alin. (2), se va exclude întrucât procedura de control este stabilită doar prin norme legislative, dar nicidecum prin Hotărâre de Guvern;

20) la art. 107, alin. (1), lit. a), b), c) și d) se vor exclude deoarece măsurile expuse nu sunt justificate;

21) la art. 118, alin. (2), lit. b) textul se va expune în următoarea redacție: *„achitării unei compensații în mărimea unui salariu mediu pentru fiecare drept încălcat”*.

Totodată, Ministerul Culturii recomandă consultarea suplimentară a proiectului legii cu implicarea părților interesate și a factorilor de decizie precum și cu organizațiile de gestiune colectivă din Republica Moldova (Asociația „Drepturi de Autor și Conexe”).

Ministru

Sergiu PRODAN